

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Проект „Мемофиш. Памет и бъдеще. Истории за дунавската цивилизация“, eMS
ROBG-420

ТЕРЕННО
АУДИОВИЗУАЛНО ПРОУЧВАНЕ
НА ТРАНСГРАНИЧНИ РИБАРСКИ ОБЩНОСТИ

ИНТЕРВЮ

Адриан Русе, Кристиян Лукашевски, Гюргево

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

Interreg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Адриан Русе (АР), Кристиян Лукашевски (КЛ), Гюргево

Добър ден...

АР: Добре дошли при нас.

Благодаря Ви много, че ни посрещате тук.

АР: И ние Ви благодарим, че дойдохте.

КЛ: И ние Ви благодарим.

Започваме това интервю на вашия понтон, искате ли да ни кажете нещо в началото?

АР: Преди да започнем това хубаво интервю, моля, позволете ми да Ви дам медал от групата „Рибар - хаймана по Дунав”, най-голямата група рибари в Румъния. Преди две седмици се проведе една дейност под егидата на сто годишнината на Румъния и ние сме много щастливи да можем да Ви дадем този медал.

Много благодаря! Имам си медал за сто годишнината от рибарството на асоциацията от Гюргево, за което много благодаря.

АР: Това е на национално ниво. Над 11 000 души са част от тази група. И аз, и моят приятел, сме членове в тази група.

Разкажете ни повече за тази организация, моля!

АР: Тази организация се учреди преди 5 години. Една група ентузиаста, рибари. Създадох я. Година след година се включваха все повече и повече. Сега сме над 11 000 души. Развиваме дейност по целия Дунав. Тази година имаме две големи дейности. Едната от тях я проведохме в окръг Долж - при откриването на сезона за скумрията. Една - сега преди две седмици, в Гюргево, точно до Моста на Дружбата. Участват около 50-100 човека в такива прояви. Много е хубаво. Лови се риба, споделя се опит, запознаваме се с хора, обичаи... значи нещо много хубаво. Страст, която свързва всички ни. Винаги ни води близо един до друг.

Видях по интернет едно видео, много хубаво, за това събитие - последната седмица, което сте провели?

АР: Да, наистина. Има и група във Фейсбук. Казах ви, казва се „Рибар - хаймана по Дунав”. Там качваме на разположение на всички. Да видят с какво се занимаваме.

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Това е много хубава страст. Срещаме се, както жени, така и мъже, имаме и деца в групата ни. Организиран се томболи, популяризира се този хубав спорт - рибарството.

Кажете ни малко повече за себе си.

АР: Да, казвам се Адриан Русе. Роден съм в Гюргево. Живея на няколко метра от това чудесно място. В Гюргево имаме една приказка - преди да се научиш да ходиш, се учиш да плуваш. Малко е прекалено, обаче не е много далеч от истината. Защото ние от деца отпъкваме тези места - ловим риба, най-вече по Дунав. А когато има забрана и такива.... Има езера. Защото нашата страст не прекъсва дори и през зимата. Дори и сега през зимата. И нито като има забрана... През забраната ловим риба в езера...

КЛ: ...специално направени...

АР: ... където това е позволено. Аз съм офицер от запаса. В момента работя в една енергийна компания. Въпреки че имам работа и това... включително и съпругата ми е запалена по този хубав спорт. Доколкото имаме свободно време. Всеки път ходим на реката, заедно с приятелите. Дори и днес имаме един приятели, които дойдоха на гости, с тази обща страст - рибарството.

Благодаря. Кристиан, за Вас ?

КЛ: Казвам се Кристиан Лукашевски. Роден съм в Гюргево и съм на 50 години. Ловя риба от 10 годишен. Значи 40 години съм по стария Дунав на риболов. За мен риболовът вече не е спорт. Начин на живот е. А този начин на живот съм го споделил със семейството, с приятелите. И естествено - това е моят начин да бъда. Освен това занимание, значи.... Аз съм музикант. Композирам музика. И съм комбинирал музиката с риболова. Релаксирането със спорта. Значи - съм... практически риболовът успява да съчетае и приближи повече хора, повече хора от различни социални прослойки. Като общата точка е риболовът.

Кажете ми, че от малък сте на Дунав - Вие специално. Кой Ви е научил да ловите риба? Откъде е този занаят?

КЛ: Много е трудно да си рибар. И най-вече е трудно да си добър рибар. Защото много други хора ходят на риболов, за да релаксират. Така започва, за... значи излизат на риболов за релаксиране. С времето се научаваш и да хващаш риба. Риба, която ние като спортни рибари, ние не я продаваме. Ние я хващаме... дори понякога правим и по системата „хващаш и пускаш“, защото малките рибки нямат как да пораснат ако не ги оставим да пораснат, докато стигнат до желаните размери, за

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

да бъдат уловени. При нас има проблем с индустриалния риболов, който беше през последните, последните 20 години. Интензивно се практикуваше. А сега рибите не са толкова много, колкото бяха преди. Значи... практически има много видове, застрашени от изчезване. Като чигата, като лина, като пъстругата, които живеят в Дунав. А в този момент трябва някак си да се борим, чрез направените групи, за да спасим въпросните видове. И за да успеем да приведем всичко към общ знаменател, защото практически Дунав е национално богатство - и наше, и ваше, защото сме на брега. Разбрах, че Дунав тече от над 1 милион години. През този милион години, давате си сметка колко риба е имало и колко... какво... може да се случи ако, пази Боже, някой би изхвърлил, би излял токсични вещества в реката... значи всичко би умряло. Значи, Дунав, практически, означава живот за мен. Аз съм страстен борец за добруването и доброто развитие на риболова по Дунав.

Ади, Вас кой Ви е научил да ловите риба? Как стана така, че изобщо се занимавате с това?

АР: Казах Ви, ние сме прекарвали детството си по бреговете на тези води. И на училище като ходехме... абсолютно всички съученици бяхме на риболов. Всеки път. И да добавя нещо, към това което каза моят колега - натъжава ни да установим, че от година на година рибата все повече намалява. Определени видове риба окончателно изчезнаха, като дунавската пъстърва. Чувал съм истории. Никога не съм виждал дунавска пъстърва по Дунав. Сега чигата, моруната, есетрата са под забрана за риболов точно поради тази причина. Има проблеми и с рибата, която хващаш. Има проблеми и с тези, които идват да релаксират, както каза моят колега, тъй като всяка дейност, която правим, започва на първо място с почистването, което правим по бреговете на Дунав. И всяка дейност пак така приключва. Ако ние не се погрижим за тази хубава река, ще изчезнат още много видове риба. А това замърсяване е много, много, много токсично.

А днес, тук, някой грижи ли се за това да зарибява реката? Да се грижи за репродукцията на рибата?

АР: В момента имаме, както и Вие, в България, имаме АНПА. АНПА е Националната агенция по риболов и аквакултури. Тази агенция някак си се грижи за добрия ход на нещата. В малка част, в този момент. Надяваме се в бъдеще да има по-голяма зона на покритие и да бъде много по-обширна. Защото сега нямаме в зоната на Гюргево, например, имаме само един единствен канал, забранен за риболов, в който наистина пролетта влизат рибите, възпроизвеждат се. След това рибата се изважда от там и се хвърля... слага се в Дунав. Малките. Практически малките рибки. Надяваме се в бъдеще да стане това в повече защитени зони. А тези защитени зони наистина да бъдат под контрол. Под контрол. Защото, казах Ви - има много видове риба, които скоро вече няма да бъдат в Дунав. Значи няма повече да

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

Interreg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

ги намираме. Били са индустриално ловени. Нищо не можа да се направи, за да спрем този индустриален риболов. А сега наистина ни е невъзможно на направим нещо. Защото времената са такива, че хората трябва да се хранят. Практически риболовът се е предавал от поколения...

КЛ: ... дори от Исус..., дори от Исус...

АР: ... да... заниманието на румънския народ. Сега риболовът наистина трябва да се прави умно, значи трябва така да се мисли, че хората да имат съзнание. Съзнание. И да се опитат колкото могат да защитят това богатство, което имаме.

КЛ: И тук искам да добавя нещо. Доволен съм да установя, че от няколко години се хармонизират заповедите за забрана в Румъния и в България. Това е нещо много важно, което се направи.

Ако правилно Ви разбирам, това в момента не е точно регулирано, т.е. България и Румъния едновременно да обявяват периодите на забрана за риболов?

АР: Не... В момента са еднакви. Но досега не се спазваше тази заповед, защото се разминаваха - България и Румъния. Като имаме Дунав като обща граница, нормално че румънците казваха... абе...ние сме... нямаме право да ловим риба, а българите са на риболов...

КЛ: ...и обратно...

АР: ...и обратно. Българите казваха - ние нямаме право, ама румънците ловят риба. Не. Сега са синхронизирани Румъния и България - един и същи е периодът и знаем със сигурност, че в онзи момент никой няма право да лови риба в тази зона. И да вземем конкретен пример - както е при скумрията. Да... при нея забраната трябва да е много добре определена, защото отново това е риба, която се хваща все по-рядко.

Разбирам. Разкажете ми за лодките си и за мястото, на което се намираме.

КЛ: Намираме в зона, в която има понтони. Обаче не са уредени. Направени са ад хок - на момента. За да държим лодките сега, тъй като е декември месец, почти декември. Лодките се изваждат, за да презимуват. Нашите останаха още, както виждате. Имаме още на вода. Това е временен понтон, сега, защото кметството на Гюргево, заедно с кметството от България имат общ проект на стойност 7 милиона евро, разбрах, в който да направят една marina в Гюргево, една marina в Русе. Някъде, където да предлагат поне малко място за паркиране на 25-30 лодки.... Тук всичко е останало така, както е било след Втората световна война. Защото никой, практически, не се е занимавал да направи в Гюргево marina или... и в Русе също - същият проблем. Сега разбрах, че този проект е одобрен... вече започнаха да строят в Гюргево. Да правят в Гюргево marina. Ние се преместихме там. Тук сме

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

Interreg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

временно. А лодките, които имаме, са лодки, които струват доста пари и искаме да са в безопасност, запазени.

Искаме да имаме някъде бензиностанция. Бензиностанция, в която да можем да заредим. Не да се разхождаме с бензина от Петром до лодката и обратно. Значи трябва да се уредят много детайли относно лодките... Ние като сме на 60 километра от Букурещ, от столицата на Румъния, практически букурещяни вече не ходят в Делтата, дотам са 400 километра. Предпочитат да дойдат до Гюргево. Автоматично - идват в Гюргево, ходят и до България, в Русе...

Основното нещо тук е, че трябва да се направи и подреди и организира всичко, за да даде шансове и ползи. Аз съм се разхождал по цял свят с моята музика, виждал съм много марини... Една marina означава стандарт! Защото в последно време хората си правят къщи, купуват машини.... Ако живееш до брега на Дунав е жалко да нямаш лодка, да излезеш със семейството, да се разходиш през уикенда. Да постоиш на един остров. Да направиш скара, да се любуваш на природата.

Имате ли през лятото гости, които идват и когато дойдат, всъщност, къде ги разхождате тук?

КЛ: Има много места по Дунав. Практически, имаме острови... има и румънски острови, по естеството на разположението им, и български острови. Имаме дори и един неутрален остров, защото този остров е възникнал преди около 48 години. Така му казваме - неутралният остров. Дори един от тези острови е на единият от „краката“ на Моста на дружбата. Нарича се остров Моканул. Нагоре имаме Камадину. Два много красиви острова. Там има наблюдателен пост за гнезденето на сивата чапла. Имаме надолу остров Лунгу. И вие имате - Мартен - на мен той много ми харесва. Имаме още и Гостину... и остров Илеана.

На всеки от островите живеят животни, птици. Природен хабитат е. По-добре, че са на средата на Дунав, защото там само можеш да наблюдаваш. Толкова. Ако биха били на брега, възможно да бяхме намирали изхвърлени пластмасови бутилки, боклук и всичко... Но оттам само преминаваш, гледаш от лодката, можеш да слезеш на острова, влизаш в гората и толкова. Значи, не можеш да направиш друго. Много места за посещаване има. Това е зона с туристически потенциал.

Ади, кой е Вашият любим остров?

АР: Нагоре - Камадину, а от другата страна - Лунгу, Илеана... същите места са, страхотни места. И за радост още не са много познати от туристите и от тази гледна точка са останали диви, красотата е...

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

Interreg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Жалко, че това замърсяване и този туризъм са правени едно към кесим... както ние казваме... оставят нежелани следи. Гюргево е много малък град. Повечето от нас, които имаме лодки, се познаваме между нас и се уважаваме... Виждал съм мои колеги как спират лодката, събират отпадъците от островите - и всичко това, за да запазят очарованието на тези острови по Дунав. Страхотни са.

Как си купихте първата лодка? И кога?

КЛ: Първата лодка я купи баща ми, като бях на 4 години. Една лодка, рибарска лодка - 24 кривака... Купи един двигател Томлер, немски, 2 коня. Един двигател с ос до края на лодката и перка. Това се случи преди 40 и... 6 години. От тогава... продавал съм, сменял съм, взех тази... Това са последните ми две лодки... тази е 8-та, а тази - 9-та. Тези ги пазя за душата си. Лодките не са чак толкова скъпи. Достъпни са за всеки. Всеки може да си купи една лодчица. А лодчицата може да се персонализира по човека. Например, за спининг не ти трябва голяма лодка, не е нужно... За разходки, наистина, ти трябва понтон с двигател, а за ловене на шаран, за риболов е добра една с кабина. Лодка с кабина. Така са за предпочитане лодките. Така ги делим на категории.

АР: Аз отсъствах дълго, работих в армията, върнах се преди няколко години в Гюргево и след като си приключих другите работи, миналата година успях да си взема лодка, наистина. Една много красива лодчица, с която сме много горди. Можем много добре да се движим с нея по Дунав и да си изпълним тази наша мечта... да ловим риба сред природата по Дунав. По диви води, като цяло. Ние... харесва ни да плаваме по диви води.

Да поговорим малко за Вашия улов и за това кои са рекордите Ви, когато сте за риба?

АР: Ние ловим риба, рибари сме за всички видове риба, наистина. Всеки със страстта си. Спинингът си има несъмненото очарование. Риболовът на шаран има, риболовът на сом на кльонк, също много хубав риболов. За това си трябва специални такъми, доста е и скъпо. Но моят колега казваше - една лодка е достъпна, риболовните такъми са достъпни, но с течение на времето, искаме да ставаме по-добри... и е скъпо. Често, сега - аз си купих нещо, и струваше доста... в замяна на това... пролетта като изляза и... ще имам много добри такъми за Дунав...

КЛ: Аз съм хващал, през годините... Имал съм и възможност, и чудовища. Но и риби, които си заслужават да ги споменеш. Тоест... в смисъл, че съм хващал например... най-голямата риба на кльонк... хващал съм 67-килограмов сом. Шаранът като шаран... хванат на Дунав ... на въдица... хващал съм 18-килограмов шаран. А на спининг съм хващал бяла риба 13 килограма и половина. Значи, долу-горе това са... добре...и една мряна 9 кила. Толкова. Това е красотата на риболова по Дунав, защото има голямо разнообразие от риби, а за всяка риба ти трябва и въпросната

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

техника. Уцелвам .... Иначе...така...случва се в момента, в който си на Дунав... не знаеш.

АР: За разлика от езерата, в които има един вид риба и знаеш какво очакваш.

КЛ: Тези езера са направени изкуствено. В езерата се донася риба, тя расте и се развъжда пак изкуствено, угояват я, хранят я, дават храна, дават храна, расте. Рибата от езерата няма същия вкус, който има рибата, взета в Дунав. Искам да кажа като храна. Значи тук, в момента, в който направиш например плакия от шаран. Плакията от шаран от езеро никога няма да има същия вкус като плакията, направена от диво расъл шаран.

Защо е така?

КЛ: Защото в езерата, шараните, практически не тече вода. В Дунав шаранът плува. Като плува, автоматично има мускули, няма мазнини. Автоматично, в езерата, един 10 килограмов шаран има огромен пласт мазнина, докато дунавският няма. И месото е по-друго. Много по-добро е месото от дивата риба, отколкото месото на рибата от развъдниците. Да, наистина има и рибари, които ходят на шампионати по лов на шаран, на шампионати... където наистина има значение, че се хвърлят 200 килограма храна, и хващат 30 килограмов шаран. Правят си снимка и връщат обратно във водата.

АР: Друг стил риболов...друг... Тази година установих, бях в Проломите на Дунав - от Турну Северин по-нагоре и това... че се е появил някакъв нов вид риба. Малкият американски сом, който се храни с хайвер и малки рибки. Значи много, много е токсичен за другите риби. В момента няма никакво средство за изваждането му от Дунав. Не се знае как е стигнал там. Има много големи шипове. Убодох си ръката. Един цял ден ми беше изтръпнала ръката. Вкусни са за храна, но са много токсични за другите риби. Само хайвер и малки риби, разрушават другите риби.

КЛ: Голям проблем е! Хората говорят за тероризъм. Не, това е истинският тероризъм. Пускането на сома - един вид, който е инвазивен, външен на средата на Дунава. Той, когато порасне, ще започнем да хващаме само такива сомове. Защото той практически яде всичко! Хайвер и всичко от другите видове. С това се храни. И е и хищник. Голям проблем е! Голям, голям проблем... Точно както е при американците с големите езера и с проблема с толстолоба... с китайския толстолоб... същият проблем имаме и ние тук с този малък сом и с американския сом. Хващал съм. Той се хваща навсякъде. Успял е да се аклиматизира.

И те нямат неприятели? В този момент?

КЛ: Не, в момента не - не.

Има ли различни сезони за различния вид улов на риба? Каква риба се лови през различните сезони?

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

Interreg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

АР: През зимата... защото се хващат все по-малко и сега сме през зима... сега хващаме повече хищници. Щука, бяла риба, скобар, морунаж и платика. Долу-горе това са видовете, които се хващат сега. Сомът вече не се движи... през лятото видовете риба, казват, че са 72 вида или 74 вида риба в Дунав. Повечето от тях се хващат веднага след приключване на периода на забрана, което по принцип е през юни. Тогава не се хващат толкова често хищници и тези, които се хващат зимата... но за да хванеш тези риби се използват специални захранки - „нада”, специални примамки за зимата, примамки за лятото. За това ви казвах, че все пак струва този риболов...а нашата страст ни кара да искаме да имаме всичко.

КЛ: Периодите на рибите по видове са много прости. Като цяло - хищниците остават в студения сезон, остават активни, освен сома, той влиза в тайните си места, а миролюбивите риби - шаранови риби и други миролюбиви риби, предпочитат да се скрият на някое място, да влязат между дупките, някъде, където водата е много дълбока. През зимата, когато температурата се задържа 3-4 градуса Целзий. Там стоят те. Имат период на неактивност. След което през пролетта - като нарасне Дунав, като дойде водата, тогава рибата практически влиза в горите, където има вода, като влезе в горите... и намира насекоми, червеи, други рибки, яде... след което идва периодът на забрана. Забрана за възпроизвеждане. Възпроизводителният период. Наистина, най-добрият риболов доказано е някъде през август месец, до месец ноември включително. В декември по-малко. Януари, февруари, март... И едва след април, май, юни...юли...тогава са...започва наистина да...като се стопля водата... тогава започва и рибата да кълве по-добре на примамка.

Вярвате ли в късмета? Дали има нещо, което правите, за да имате гарантиран улов или да имате по-хубав улов?

КЛ: Всеки човек има неговите суеверия, обичаи такива...

АР: Наистина - има. И аз си имам своите. И аз си имам своите...

КЛ: При нас, румънците, на първо място като тръгваме за риба, никога да не ни се казва „късмет”. Ако ни се каже „късмет”, няма да хванем. А повечето - трябва да се каже „да ти е опъната кордата”! Но когато някой ти каже „късмет” - аз тогава предпочитам да не ходя за риба.

АР: Суеверие е това... Суеверие е.

КЛ: Суеверие е - да. Включително за някои суеверие е поредността на хвърляне на въдицата... Всеки рибар има... Всеки от нас рибарите имаме по някакво суеверие... По принцип за добър риболов всичко зависи от знанията на всеки рибар. Не трябва непременно да говорим със звездите, да дойде златната рибка. Но трябва да четем много, да учим много. И точно заради това са направени групите и общностите на спортните рибари - за това и за да се опитаме да намерим общи начини за хващане на риба.

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

Interreg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Коя риба най-трудно се улавя?

КЛ: Най-силната риба на Дунав е мряната. Мряната е мускулеста. Риба с мускули е. Една 5-килограмова мряна има силата на 15-килограмов сом. С формата на торпила - това ѝ дава голяма скорост. Мряната стои само в най-силното течение на реката. Там ще намерим и мряната. Мряната е най-силна. Много умна риба, наистина, е шаранът... Шаранът идва, помирихва мамалигата, взима я, пуска я, връща се, разхожда се, пак хапва... И накрая... когато види, че няма никаква опасност... едва тогава глътва. Сомът не е... сомът, мога да му сложа всичко... веднага атакува ако е там.

А наистина, зимата, има един вид, почти изчезнал... появява се само през декември при нас в зоната... казва се михалца. Е... част е от същото семейство със сома, но е по-малък и има много мустаци. Значи... има... точно...той се хваща на парче. И само зимата. Значи - много трудно се хваща. Иначе - не много... карас, платика, има и специална захранка сега направена за караса, за платиката, за костур, за скобар, за морунаж.... Всичко зависи от техниката, която владее рибарят, от опита...

Има ли риба, на която не се събира хайверът?

КЛ: Хайверът на мряната... и расперът, и мряната... не се яде хайверът...токсичен е...и дори и смъртни случаи е имало...

Да поговорим малко за рецептите за приготвяне на риба? Споделете ни малко рецепти за рибена чорба или за друг вид храна? Чорба? Плакия? Как ги правите? Ади?

АР: Ако бяхте дошли преди две седмици и ако бяхте участвали в нашето събитие, щяхте да видите на живо как се приготвят тези рибарски специалитети. Ние имаме наш си обичай... ние рождените дни ги правим по принцип на брега на Дунав, там готвим всичко. Всеки от нас има собствени рецепти. Един път готви един. Или някой готви чорбата, някой готви плакията... много са, много... правим марината от риба... виж, забравих да кажа най-добрата риба в Дунав, облезът е. Значи, по мое мнение... това е малка риба, но много, много вкусна. Тази година приготвих и марината от облез, приготвих и от мряна за първи път - премиера аз...

Как правите маринатата от облез?

АР: Много е просто. 12 часа се държи в сол. Мие се много добре. Държи се 12 часа в оцет. След това се измива отново много добре. Слага се в буркан с дафин, пипер. Покрива се със зехтин, или всякакъв вид олио. 12 минути на водна баня и това е...

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

изключително добра рецепта - яде се по всяко време... имам буркани от... мисля от 2 години.

Каква е тайната на рибената чорба?

КЛ: За рибената чорба аз правя така: облез, 2-3 килограма облез, варя го. Вари се. Пресява се, прецежда се, след това в тая вода се слагат всички видове риба, нарязана. Но при едно условие. В тази чорба да имам мряна. Ако нямам мряна... не правя чорба...

АР: И аз така.

КЛ: Мряната е единствената риба, която дава вкуса на рибената чорба. Нарязаната мряна прави така, че чорбата добива отгоре жълта пяна. Като се вари. Тази пяна се взима с решетъчната лъжица, смесва се със счукан чесън и се слага отделно в паничка. Като се сервира, сервира се отделно чорбата, отделно рибата. Яде се, пие се чорбата значи, а парчетата се минават през оная пяна, направена преди това, да? Това е стилът риболов...за правене на чорба...при мен най-малкото де...

АР: Да не пренебрегваме и зеленчуците... Колкото по-разнообразни зеленчуци се сложат, толкова по-вкусна става чорбата.

КЛ: джанки...

АР: ... морков, корен от магданоз, пащърнак, чушки от всички цветове, лук... Абсолютно всички зеленчуци, заедно с вкуса на рибата, са тайната на шкембе чорбата... на рибената чорба.

КЛ: Има още една рецепта, която аз използвам само когато Дунав спадне много. Тогава, на някои места, излизат рачите дупки. Там има раци, краби... Изваждаме миди, изваждаме раци, слагаме ги да се варят... Изваждам месото на мидата с месото на рака, чисти се от мръсотията, мие се, минава се през месомелачката заедно с лук, хляб, гъби. Слага се, стяга се и се слага обратно в черупката на мидата. Връзва се с конци и се слага на фурна с винен сос. Това е една от моите любими рецепти.

Вие казахте раци. Сигурно ловите и раци тук? Има ли някаква техника за ловене на раци?

КЛ: Старите хора, едно време, са слагали овча кожа - одрана, хваната с камък, завързана с конец, и я хвърляли във водата. Заради миризмата от кожата рачите идвали и се оплитали във вълната на кожата. Изтегляли навън кожата и изваждали рачите. Но ние сега имаме неопренови костюми. Влизаме направо в Дунав, влизаме в дупката и веднага ги вадим - няма проблем...

Тук има ли добри места за ловене на раци, наоколо?

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

КЛ: При Слобозия, нагоре на 6 км, 7 км по-нагоре... и дори при 502, точно където свършва град Русе, от другата страна... там дъното на Дунав е пълно с дупки и там като падне Дунав има хиляди дупки... там можеш да идеш да хванеш за половин ден половин кофа, за една голяма чиния раци...

АР: Сега ви казахме някои от нашите тайни, но ви чакаме напролет, с удоволствие, да дойдете на една от нашите дейности, където можете да хапнете тези продукти, приготвени от всички нас. Всеки от нас има добре определени задачи... чистим зеленчуците... значи всички участват... няма готвач... там всички участват в приготвянето на тези рибни специалитети.

Последният ми въпрос към двама ви е... съвсем кратко: какво за вас е Дунавът? Какво е реката?

АР: Леле мале... какво да ви кажа... много години отсъствахме от Гюргево... и бях с един военен конвой... прекосях Дунав при Черна вода... искам да ви кажа, че го спрях оня конвой, пет пъти вдишах, почувствах дунавския въздух и се чувствах добре една седмица... значи за нас е нещо фантастично... казвах Ви... и съпругата ми и това... ходим на работа с друг тонус следващата седмица. Нещо фантастично е... честно ви казвам, не знам как да го опиша... само тези, които знаят, които ходят всеки път и тези... познават това хубаво чувство... и сутрин с лодката като почувстваш въздуха... дори и сега... всеки сезон има миризмата си... всеки има... нещо фантастично е...

КЛ: Има една приказка, казва се, че който пие вода от Дунава, пак при Дунав се връща...

АР: Много вярно... така се случи и на съпругата ми, тя дойде на гости и тук остана, след като пи вода от Дунав...

КЛ: За мен Дунав е живот, всичко е. Чрез него дишам. Ако за една седмица не изляза 3 пъти да видя водата, разболявам се вкъщи, разболявам се. Това е... за мен... е всичко. Няма друго по-хубаво нещо.

Много благодаря!

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

Interreg

Европейски съюз

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Българо-румънска
търговско-промишлена палата

Име на съставителя/редактора: БРТПП
Адрес: ул. „Войводова“ 12-14 Русе
Телефон: 082507606
Електронна поща: info@brcci.eu

Проектът “Мемофиш” е съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие по Програма Интеррег V-A Румъния-България.

Стойност на финансирането от ЕФРР: 423 921.71 евро

Проект „Мемофиш. Памет и бъдеще. Истории за дунавската цивилизация“,
eMS ROBG-420

Дата на публикацията: декември 2018 г.
Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната
позиция на Европейския съюз

www.interregobg.eu

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

Interreg

www.interregobg.eu